

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Augustini Barbosa ... Collectanea doctorum tam
veterum, quam recentiorum, in ius pontificium universum**

In Qvo Dvo Priores Decretalivm Libri Continentvr

Barbosa, Agostinho

Lugduni, 1669

27. De officio Custodis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95263](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95263)

De Officio Sacriste.

TIT. XXVI.

SUPER hanc rubr. scripserunt Zabarel. Bellam. Ioan. Andr. Anch. Butr. Anan. Panorm. Petr. de Raven. in compendio iuris Canon. Martin. Mefnart. in epitome Decret. fol. 27. verso, Daniel Venator. in analysi method. iuris Pontificij, pag. 80. Goffred. & Host. in sum. huius tit. Alexand. Cassan. & Anastas. Germon. in paratilis ad quinque lib. Decret. Barth. Carthag. in exposit. titulorum iuris Canon. & nouissime Ioan. Honor. lib. 1. sum. in Decret. omnes sub hoc tit.

S V M M A R I V M.

- 1 Sacrista ad officium quæ spectent, ponuntur.
- 2 Sacrista quam dignitatem & officium habeat, remissum.
- 3 Sacrista potest renuntiare.
- 4 Sacrista idem est quod Thesaurarius.

CAP. Ut sciat, vni, Ex Conc. Tolet.

Sacrista est sub Archidiacono, habet curam sacrorum vasorum, vestimentorum Ecclesiasticorum, & thesauri Ecclesiastici, & eorum, quæ pertinent ad luminaria in cera, & oleo. Colligitur ex Ordin. Abb. antiq. Zabar. Collect. Bellam. Ioan. Andr. Innoc. Anan. Panorm. Host. Butr. Anch. Viu. in rationali primi libri iur. Pont. par. 349. Alagon. in compend. iuris Canon. pag. 116. remissum Ximen. in concord. p. 1. refertur ab Ant. Aug. collect. 1. Decret. lib. 1. tit. 18. c. 1. & ab Iuo part. 6. cap. 10.

De officio, & dignitate Sacristæ agunt Greg. 1. 6. tit. 6. p. 1. Fr. Hieron. Roman. de Republ. Christiana lib. 3. c. 9. Azor. instit. mor. p. 2. lib. 3. c. 16. q. 4. & 5. Card. Tusch. tit. D. concl. 419. n. 24. Galgan. de iure publico, lib. 3. tit. 33. Sebast. Casl. in relect. de Eccles. hierarchia q. 1. proem. § 5. ex n. 2. Et quod possit renuntiare, tenent Hojed. de incompatibil. benef. p. 1. c. 8. n. 3. Flamin. de resign. lib. 2. q. 1. num. 96.

Seu totius thesauri Ecclesiastici.] Adverte idem esse Sacristam, qui nunc in Ecclesiis solet Thesaurarius nominari, quoniam utriusque videtur idem esse munus & officium, Azor. d. c. 16. q. 4. vbi q. 6. dicit Thesaurarium dignitatem, vel personatum habere, quia in choro, consessu, comitiis, & suffragiis ferendis gradum & locum honorificum habet, de quo latè Sebast. Casl. d. q. 2. proem. § 5. num. 4. cum seqq. & Thesaurarium inter dignitates referunt Abb. in cap. de multa num. 23. vers. secus, de prabend. vbi Quint. in repet. n. 89. circa med. Rot. in Pamphilon. Thesauraria 23. Ianuarij 1617. coram R. D. meo Coccino Decano, quos refert Burat. decis. 473. n. 5. vbi numeris sequentibus latè ostendit ex quibus probetur, quod thesauraria sit dignitas.

**

De Officio Custodis.

TIT. XXVII.

SUPER hanc rubr. scripserunt Bellam. Anch. Ioan. Andr. Anan. Panorm. Butr. Ioan. de Londris in in breuiario sanctorum Canonum fol. 164. verso, Petr. de Raven. in compendio iur. Can. Mart. Mefnart. in epitome Decret. fol. 27. verso, Dan. Venat. in analysi method. iuris Pontif. pag. 87. Goffred. & Host. in sum. huius tit. Alex. Cassan. & Anastas. Germon. in paratilis ad quinque libros Decret. Barth. Carthag. in exposit. titulorum iur. Canon. nouissime Ioan. Honor. lib. 1. sum. in Decret. omnes sub hoc tit.

S V M M A R I V M.

- 1 Custodis ad officium quæ spectent, ponuntur,
- 2 Custodis officium & dignitas, quæ, remissum.
- 3 Officio quis priuatur propter negligentiam.

CAP. Custos. I. Ex lib. Rom. Ordinis.

Custos debet obedire Archidiacono circa custodienda ea, quæ sunt Ecclesiæ, pulsare signum pro Horis Canonicis, custodire pallia, linteamina, & alia utensilia, vigilare in accendendo lampades, & lateras sine excessu, & defectu, & si non bene fungitur suo officio, ab Archidiacono corrigi debet, & si non se emendet, re delata ad Episcopum eicitur, & prouidetur de idoneo. Colligitur ex Ordin. Abb. antiq. Zabar. Collect. Bellam. Ioan. Andr. Anan. Host. Henric. Boich. Innoc. Butr. Panorm. Viu. in ration. primi libri iuris Pont. pag. 350. Alagona in compend. iur. Canon. pag. 127. remissum Ximen. in concord. p. 1. & 2. refertur ab Ant. Aug. collect. 1. Decret. lib. 1. tit. 19. c. 1.

De officio, & dignitate Custodis agunt etiam Azor. instit. moral. p. 2. lib. 5. c. 16. q. 7. & 8. Galganet. de iure publico, lib. 1. tit. 34. apud Hispanos, lib. 6. tit. 6. p. 1. Et de ædificio Sacre ædis custode apud Gentiles, vide Robert. Valtur. lib. 8. de re militari, c. 1. verbo, Ediles.

Denuntiando] Intellige de denuntiatione canonica, Maranta de ordine iudic. p. 6. tit. de denunt. n. 7.

Per indecentem eiectio.] Notatur ad hoc quod propter negligentiam quis priuatur officio, ut per Dec. in c. 2. in fin. de appell. n. 8. Cald. Pereira in l. si curatorem, C de in integ. restit. minor. verbo, sine curatore, n. 7.

S V M M A R I V M.

- 1 Custodis ad officium quæ spectent ponuntur.
- 2 Oblationes lucrari non possunt nisi clerici inueherentes Diminui.
- 3 Oblationes indistincte persolunt ad Rectorum.
- 4 Oblationes quæ sunt tempore lubilis in Ecclesiis Cathedralis spectant ad Archiepiscopum eiusdem Ecclesiæ, & non ad Episcopum.
- 5 Custos, Sacrista, & Thesaurarius idem videntur esse.

CAP

De Officio Vicarij, Tit. XXVIII. 213

CAP. Custos. II. & fin.

Ex Conc. Tolet.

- C**ustos sollicitus esse debet de omni ornamento Ecclesie, & luminariis, & incenso, habere paratum panem, & vinum ad Missam omni tempore, dare signum ad singulas Horas Canonicas, ut iubet Archidiaconus, de eiusdem consensu absente Episcopo tenetur diuidere oblationes, & decimas inter fratres. Item hi tres, videlicet Archidiaconus, Archipresbyter, & Custos, sunt quasi columnae Ecclesie, ideo debent esse unanimis, & sine invidia. Colligunt ex Ord. Abb. antiq. Zabar. Collect. Bellam. Io. Andr. Innoc. Butr. Anan. Host. Innoc. Anch. Panorm. Viu. in ration. primi libri iuris Pontif. pag. 350. Alagona in compend. iuris Can. pag. 127. remissive Ximen. in concord. p. 2. refertur ab Ant. Aug. collect. i. Decret. lib. i. tit. 19. c. 2.
- O**mnes obligationes, &c. Notatur ad hoc quod oblationes lucrari non possunt nisi clerici intercessentes Diminis, ut per Valasc. conf. 14. n. 5. vers. quarto. Et oblationes, quae sunt pro asperione domus, pertinent ad Rectorem, cui competit hoc ministerium, non vero ad Sacristam, Stephan. Quaranta in sum. Bullarij, verbo, Missa, in fine. Oblationes enim indistincte cedunt, & acquiruntur Rectori, c. Sanctorum, c. hanc 10. q. 1. Ferret. conf. 143. n. 4. Bellet. disquis. cleric. p. i. tit. de bonis cler. §. 3. n. 4. Ea vero oblationes, quae sunt tempore Iubilaei, vel anno Sancto in Ecclesia Cathedrali spectant ad Archipresbyterum eiusdem Ecclesie, non autem ad Episcopum, nam cum Archipresbyter habeat curam animarum, & Sacramentorum administrationem, habet per consequens de iure communi fundatam intentionem in omnibus oblationibus, idque privative ad Episcopum, Abb. in c. quoniam notab. i. in fr. de decimis, Maluer. de oblation. dub. 4. n. 401. Ferret. d. conf. 143. n. 4. & fuit dictum in una Beneventana spoliis 2. Decemb. 1585. coram Orano, quam citat Bellet. d. §. 3. n. 49. ubi n. 50. refert omnia, quae veniant oblationis nomine.
- E**t in oblationibus, quae sacris imaginibus deferuntur, quamvis Episcopo debent resoluant Angel. in disp. incipit in re fulgenti in dub. Maluer. de oblat. in 4. dub. n. 14. Petr. de Vbaldis de canon. port. c. 4. q. 16. attamen verior, & hodie receptissima est sententia quod siue in Ecclesia Parochiali posita sint huiusmodi sacrae imagines, siue extra, intra tamen limites parochiae, habet fundatam intentionem Parochus super omnibus obventionibus contingentibus intra limites suae parochiae, & ad eum spectant, ita Abb. in c. dilectus, de offic. Ord. n. 4 qui subdit vers. quoad primam, Episcopo solum debent oblationes quando sacrae imagines reperiuntur extra omnem Parochiam, Felin. ibid. in princ. & n. 3. & idem Abb. in c. quoniam n. 1. de decim. Capell. Tholof. dec. 483. Ferret. conf. 143. qui bene distinguit n. 2. 3. & 4. Azor. instit. moral. p. 1. l. 7. c. 38 q. 13. Dec. qui fuit pro Parocho contra Episcopum in his oblationibus quae iconi sancti Crucifixi offerebantur, consultat conf. 16. per tot. l. 1. Gurtier. can. l. 1. c. 2. i. n. 162. Maluer. de var. res. lib. 2. c. 42. n. 6. 7. & 8. Ric. in decis. Curiae Archiep. Neapol. dec. 170. n. 7. p. 4. & fuit dictum in Aquilana nullitate erectionis 20. Decemb. 1610. coram R. P. D. meo Pirouano, quae est decis. 256. p. 1. recent. & in Beneventana spoliis 2. Decembris 1585. coram Orano, & eleganter in Lunen. Saranen. obligationum 8. Februarij 1627. coram R. P. D. Merlino.
- H**itres, &c. Notatur ad hoc quod Custos, Sacrista

& Thesaurarius idem videntur esse, quia cum eorum eadem sint partes & munera pro varietate Ecclesiarum, & locorum videtur nunc idem dici Sacrista, nunc Thesaurarius, nunc Custos, ita Azor. instit. moral. p. 2. lib. 3. 16. q. 8. qui omnes possunt renunciare, Flam. de resign. lib. 2. q. 1. n. 93. & 96.

De Officio Vicarij.

TIT. XXVIII.

SVMMARIVM.

- 1 Doctores referuntur super hanc rubr. scribentes.
- 2 Vicarij perpetui in beneficio ponendi materiam qui tractant, citantur.
- 3 Vicarij seu vices gerentes in iure appellantur illi, qui in locum alterius magistratus absentis, scilicet mortui, vel impediti, substituantur ab eis, qui a lege ad id potestatem habent.
- 4 Episcopis facultas est concessa constituendi sibi Vicarios generales etiam circa necessitatem.
- 5 Vicarij etiam interveniente nominatione Episcoporum, seu aliorum magistratum a lege, seu a Principe auctoritatem ad id tribuente, constituti censentur.
- 6 Vicarij seu vicegerentes huiusmodi ordinarij iudices sunt.
- 7 Papa dicitur Christi Vicarius.
- 8 Papa habet Vicarium.
- 9 Vicarij Episcopi tripliciter in iure accipiuntur, quidam nati seu legitimi sunt, foranei constituti alij, alij vero dati siue constituti generales nuncupantur.
- 10 Vicarij alij sunt perpetui, alij temporales in beneficiis.
- 11 Vicarius perpetuus dicitur quando beneficium vivit accessorie.
- 12 Vicarius perpetuus dicitur, id est, quoad vitam ipsius.
- 13 Vicarius in beneficiis ita vocatur respectu Rectoris Ecclesiae parochialis, quia hic est principalis persona in Ecclesia, Vicarius vero tanquam minus principalis & coadiutor vicarium praestat operam.
- 14 Vicarij perpetui habent verum titulum.
- 15 Vicaria perpetua sunt beneficia Ecclesiastica.
- 16 Vicarij perpetui remoueri non possunt etiam si principales Rectores moriantur.
- 17 Vicarius temporalis quis dicatur, ostenditur.

VPER hanc rubr. scripserunt Zabar. Bellam. Ioan. Andr. Anchar. Butr. Anan. Panormitan. Guillelm. Durand. in breuiario aureo iuris Canonici, fol. 29. verso; Petr. de Rauenna in compendia iuris Canon. Martin. Mesnart. in epitome Decretalium fol. 27. vers. Dan. Venat. in analyt. method. iuris Pont. pag. 87. Goffred. & Host. in summ. huius tit. Alex. Cassan. & Anastas. Germon. in paratilis ad quinque libros Decret. Lancel. in instit. Canon. Canif. in summa iuris Canon. Bart. Carthag. in exposition. tit. iur. Canon. Cafarel. in erodem eiusdem, iuris, notissime Ioan. Honor. lib. 1. sum. in Decret. omnes sub hoc tit.

De Vicario perpetuo in beneficiis ponendo, & de eius officio vide Guillelm. Durand. in speculo iuris, lib. 4. sub hoc tit. Rebuff. in praxi benefic. tit. de Vicaria perpetua, Azor. instit. moral. part. 2. lib. 3. cap. 6. Gonz. ad reg. 8. Cancell. gloss. §. 8. 3. mun. 10. cum multis seqq. Hojed. de incompatib. benefic. cap. 5. Gurtier. conf. 8. Flores